

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет (ННІ) аграрного менеджменту

«15» червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТНИМИ РИЗИКАМИ»**

Галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність D3 «Менеджмент»
Освітня програма «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»
Факультет (ННІ) Аграрного менеджменту
Розробники: Деліні М.М., професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, доктор економічних наук, професор;
Дергач А.В., доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту, кандидат наук з державного управління, доцент
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2026 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

_____ Валерій БОНДАРЕНКО

"__" _____ 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

виробничого та інвестиційного
менеджменту

Протокол №__ від "__" _____ 2026 р.

Завідувач кафедри

_____ Тетяна ВЛАСЕНКО

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»

_____ Шинкарук Лідія Василівна

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТНИМИ РИЗИКАМИ

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність D3 Менеджмент

Освітня програма Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами

Факультет Аграрного менеджменту

Розробник: Деліні М.М., д.е.н., професор, професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту;, Дергач А.В., к. держ.упр., доцент, доцент кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Управління проєктними ризиками» є обов'язковою компонентою ОПП, яка спрямована на формування у студентів сучасного бачення процесів управління проєктами та проєктними ризиками в організаціях різного типу. Вивчення дисципліни дозволяє впровадити сучасні теоретичні підходи у практику управління проєктами та набувають особливої актуальності в Україні, оскільки в умовах війни зростає фактор ризику та невизначеності, необхідним стає оновлення виробництва та залучення іноземних інвесторів вимагають покращення керованості при реалізації проєктних пропозицій у швидко змінюваних умовах зовнішнього середовища та обмеженості ресурсів організації. Завданням вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів із питань: планування та реалізації проєкту; обрання джерел фінансування реалізації проєкту; обґрунтування напрямів вкладання власних коштів організацій; забезпечення максимальної прибутковості проєктів; оцінки та управління ризиками проєкту.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Другого (магістерського) ОП
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D3 Менеджмент
Освітня програма	Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проєктами
Факультет/ННІ	Аграрного менеджменту

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)	Є
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	30 год.	8 год.
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	10 год.
Самостійна робота	90 год.	102 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-
Форма контролю	Екзамен	Екзамен

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Метою вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками з проблем управління проектами, зокрема ризиками проекту, що забезпечує впровадження міжнародних стандартів проектного менеджменту та орієнтацію на створення та дотримання формалізованих процедур, які регламентовані за часом реалізації, дотриманням вимог забезпечення фінансовими, матеріальними і трудовими ресурсами.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Управління проектними ризиками» (за їх наявності) ОК1 Інвестиційний менеджмент, ОК9 Проектне фінансування

Набуття компетентностей

ЗК2 — Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

СК5 — Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління

СК7 — Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість

Програмні результати навчання

ПРН4 — Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї

ПРН6 — Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Теоретичні засади управління проєктами												
Тема 1. Загальна характеристика управління проєктами із врахуванням Цілей сталого розвитку	4	-	-	4	10	18	1	-	-	1	17	19
Тема 2. Обґрунтування доцільності проєкту	5	-	-	5	10	20	1	-	-	2	17	20
Тема 3. Загальні підходи до планування проєктів	5	-	-	5	10	20	2	-	-	2	17	21
Разом за модулем 1	14	0	0	14	30	58	4	0	0	5	51	60
Модуль 2. Управління ризиками в проєктній діяльності												
Тема 1. Управління проєктами в умовах невизначеності і ризику	4	-	-	4	8	16	1	-	-	1	13	15
Тема 2. Принципи, завдання та етапи процесу управління проєктними ризиками	4	-	-	4	8	16	1	-	-	2	13	16
Тема 3. Управління ризиками в проєктах	4	-	-	4	8	16	1	-	-	1	13	15
Тема 4. Процес моніторингу, контролю та аудиту для ефективного управління проєктними ризиками	4	-	-	4	6	14	1	-	-	1	12	14
Разом за модулем 2	16	0	0	16	30	62	4	0	0	5	51	60
Курсовий проєкт (робота)	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	30	30
Усього годин	30	0	0	30	90	150	8	0	0	10	102	120

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальна характеристика управління проєктами із врахуванням Цілей сталого розвитку	4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
2	Тема 2. Обґрунтування доцільності проєкту	5
3	Тема 3. Загальні підходи до планування проєктів	5
4	Тема 4. Управління проєктами в умовах невизначеності і ризику	4
5	Тема 5. Принципи, завдання та етапи процесу управління проєктними ризиками	4
6	Тема 6. Управління ризиками в проєктах	4
7	Тема 7. Процес моніторингу, контролю та аудиту для ефективного управління проєктними ризиками	4
Всього годин		30

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття та сутність управління проєктами	2
2	Сучасний стан розвитку управління проєктами	2
3	Підходи до визначення етапів життєвого циклу проєкту	2
4	Стратегічне планування проєкту	3
5	Структуризація проєкту	3
6	Методи планування проєкту	2
7	Управління проєктами в умовах невизначеності і ризику	2
8	Характеристика джерел виникнення ризиків проєкту	2
9	Етапізація процесу управління ризиками	2
10	Принципи та завдання управління проєктними ризиками	2
11	Процес управління ризиками в проєктах	2
12	Правила стратегії управління ризиками	2
13	Моніторинг, контроль та аудит для ефективного управління проєктними ризиками	2
14	Вплив ризиків на ефективне управління проєктами	2
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальна характеристика управління проєктами із врахуванням Цілей сталого розвитку	10

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
2	Обґрунтування доцільності проєкту	10
3	Загальні підходи до планування проєктів	10
4	Управління проєктами в умовах невизначеності і ризику	8
5	Принципи, завдання та етапи процесу управління проєктними ризиками	8
6	Управління ризиками в проєктах	8
7	Процес моніторингу, контролю та аудиту для ефективного управління проєктними ризиками	6
Всього годин		60

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне або письмове опитування
- Есе
- Співбесіда
- Рейтингова оцінка / самооцінювання
- Презентація проєкту
- Тестування

Методи навчання:

- Навчання через дослідження
- Лекція
- Практико-орієнтоване навчання
- Командна робота
- Змішане навчання
- Практичне заняття

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Теоретичні засади управління проєктами		
Практична робота. 1. Поняття та сутність управління проєктами	ПРН 4, ПРН 6. Модуль спрямований на формування у студентів системного розуміння теоретичних основ управління проєктами, зокрема врахування цілей сталого розвитку, обґрунтування доцільності проєктів та планування. Студенти здобудуть знання щодо сучасних підходів до управління проєктами, навички аналізу та обґрунтування проєктних рішень, а також ознайомляться з методами планування та реалізації проєктів у різних сферах діяльності.	6
Практична робота. 2. Сучасний стан розвитку управління проєктами		6
Практична робота. 3. Підходи до визначення етапів життєвого циклу проєкту		6
Практична робота. 4. Стратегічне планування проєкту		8
Практична робота. 5. Структуризація проєкту		6
Практична робота. 6. Методи планування проєкту		8
Самостійна робота. 1. Визначення зовнішніх, внутрішніх факторів проєкту та основних загроз його діяльності		30
Модульна контрольна. Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 2. Управління ризиками в проєктній діяльності		
Практична робота. 7. Управління проєктами в умовах невизначеності і ризику	ПРН 4, ПРН 6. Модуль присвячений вивченню сучасних методів і підходів до управління ризиками у проєктній діяльності. Студенти навчаються ідентифікувати, аналізувати та мінімізувати ризики, що виникають у процесі реалізації проєктів, а також освоюють процеси моніторингу, контролю та аудиту ризиків для забезпечення успішної реалізації проєктів у невизначених умовах. Особлива увага приділяється застосуванню управлінських рішень у складних ситуаціях з урахуванням законодавства та етичних аспектів.	5
Практична робота. 8. Характеристика джерел виникнення ризиків проєкту		5
Практична робота. 9. Етапізація процесу управління ризиками		5
Практична робота. 10. Принципи та завдання управління проєктними ризиками		5
Практична робота. 11. Процес управління ризиками в проєктах		5
Практична робота. 12. Правила стратегії управління ризиками		5
Практична робота. 13. Моніторинг, контроль та аудит для ефективного управління проєктними ризиками		5
Практична робота. 14. Вплив ризиків на ефективне управління проєктами		5
Самостійна робота. 2. Опис та визначення ймовірності настання ризиків проєкту, засоби управління ними		30

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модульна контрольна. Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Практичні, самостійні та модульні роботи, курсову роботу необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, екзамену заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4015>);

-Управління бізнес-проектами: навчальний посібник для студентів зі спеціальності 073 «Менеджмент». Л.В. Шинкарук, М.М. Деліні, А.В. Суханова, К.А. Алексеєва. Київ : НУБіП, 2021. 325 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u317/2021_posibnik_ubp.pdf;

-Дергач А.В. Навчально-методичний посібник для підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Управління проєктними ризиками» для

здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» ОП «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами». Київ: НУБіП України, 2026. ;

Рекомендовані джерела інформації

1. Бутенко, В., Байдацький, М. Теоретичні основи формування системи управління ризиками на підприємстві. Економіка та суспільство, (50), 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-35> .
2. Глобал Форум щодо Управління проектами. URL: <http://www.pmforum.org>.
3. Державна служба статистики України : веб-сайт. URL : <https://stat.gov.ua/>
4. Деліні М.М., Ван І. Теоретичні засади формування системи ризик-менеджменту підприємств. Інвестиції: практика та досвід, № 20 (2024), с. 40-46. DOI : <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.20.40>
5. Книги, присвячені управлінню проектами та інструментам управління проектами. URL: <http://www.projectmanagement.com/books>
6. Кустріч К., Бухер О., Капітанець В., Ванівський В. Організація внутрішнього контролю та управління ризиками: методичний посібник. Київ: МОУ України, 2025 р. 177 с. URL: <https://mod.gov.ua/diyalnist/normativno-pravova-baza/metodichnij-posibnik-organizacziya-vnutrishnogo-kontrolyu-ta-upravlinnya-rizikami-vp-8-00-199-01>
7. Мех К., Федулова І. Формування системи ризик-менеджменту на підприємстві. Економіка та суспільство, (43), 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-58>
8. Настанова РМВОК: Настанова до зводу Знань з управління проектами. 7-е видання та стандарт з управління проектами. Вид-во Project Management Institute. Ukraine. URL: <https://pmiukraine.org/pmbok7/>.
9. Погончук А., Тюріна Н. Теоретичні засади управління ризиками в діяльності підприємства за умов невизначеності. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки», № 30 (серпень, 2023). С. 89-95. DOI : <https://doi.org/10.36074/grail-ofscience.04.08.2023.012>
0. Принципи та інструменти керування проектами. Ініціювання проекту. Б24 – Інформаційний Бізнес Портал. URL : <https://www.buh24.com.ua/printsiipi-ta-instrumenti-keruvannya-proektami-iniciyuvannya-proektu/>
1. Проект про бізнес-технології (головні теми: кооперація, системи управління якістю, маркетинг і Internet, дисконтна програма): веб-сайт. URL : <http://udc.com.ua/>
2. Про затвердження Методики виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними: Постанова КМУ від

- 16 .02.2011 р. № 232. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232-2011-%D0%BF#Text>
3. Словник термінів з управління проєктами: РМІ Версія 3.3, травень 2022 р. URL: <https://pmiukraine.org/>
 4. Шереметинська О.В., Тюха І.В., Тур О.В. Особливості управління ризиками при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Ефективна економіка. № 5, 2022. DOI : 10.32702/2307-2105-2022.5.78
 5. Evaluating Risk. URL: <https://ag.purdue.edu/commercialag/farmrisk/evaluating-risk/> ISO 31000:2018. Risk management: Guidelines. International Organization for Standardization. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:31000:en>
 6. McKinsey Quarterly (Електронний журнал консалтингової компанії McKinsey, присвячений управлінню бізнесом у різних галузях): веб-сайт. URL : <http://www.management.com.ua/links/goto.php?id=37>
 7. ModelRisk: офіційний вебсайт URL: <https://www.vosesoftware.com/products/modelrisk/>
 8. Risk: офіційний вебсайт. URL: <https://www.palisade.com/risk/#understand>
 9. Risk Appetite and other Terms vs Performance Measurement Scorecard terms. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ektmWa2b9VQ>
 0. RiskyProject: офіційний вебсайт. URL: <https://intaver.com/>
 1. Risk Simulator: офіційний вебсайт. URL: <https://www.realoptionsvaluation.com/risk-simulator>
 2. The Global Risks Report 2021. World Economic Forum.16th Edition. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Global_Risks_Report_2021.pdf